

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Cur de monstris agendum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

Christianas virgines, ne dispendium virginitatis paterentur, martyrium oppere maluisse, nefas esse clamantes, hominis cuiuspiam iungi consortio Christo semel despontatas. Hic fructus nascitur ex infauori matrimonij consideratione, castitas, virginitas, sanctitas, gloria Agnum quecumque ierit sequentium. Carnis concupiscentia et atatis officia defendit, decoris messem Tertull. lib. I. requirit, gaudet de contumelia sua: dicit virum necessarium sexui, ad Vxorem. ut auctoritatis & solatij causa, vel ut à malis rumoribus tutu sit. Et in aduersu consilia hoc eius adhibe sororum nostrarum exempla, quarum nomina penes Dominum, qua nulla forma vel atatis occasione pressa, maritis sanctitatem anteponunt: malunt enim Deo nubere. Deo speciosa, Deo sunt puella: cum illo viueant, cum illo sermonantur: illum diebus & noctibus tractant: orationes suas velut doles Domino adsignant: ab eodem dignationem velut munera maritaria quotiescumque desiderant, consequuntur. Sic eternum sibi bonum Domini occupauerunt, as iam in terris non nubendo, de familia Angelica deputantur.

C A P V T XLVII.

Quid, & quam varia sint Monstra? Et num ea etiam in omnibus Mundi partibus reperiantur?

Mundum & Mundi inquisinos non morum duntaxat, sed nonnulli ipsius etiam naturae errores videntur contaminare. Quod num ita sit, & quo Numinis iudicio fiat, paullò est à nobis examinatiū inquirendum. Inter hos autem errores, potissimè sunt *Monstra* & *Monstroſa*, quæ sine diuina voluntate non accidunt, atque ipsa rariitate sua nos intitant ad meditandum, rapiuntq; ad sapientissimi Gubernatoris Mundi æquissimā prouidentiam, cum maximæ admiratione contemplandam. Quò digitum intendit regius Psalles, cùm ait: *Venite, & videte opera Domini, quæ posuit prodigia super terram.* Et alio loco: *Confitemini Domino, & invocate nomen eius: notas facite in populis adiuventiones eius. Cantate ei, & psallite ei: & narrate omnia mirabilia eius.* Non erit

K k k 2

Hæc

Psal. 43. 9.
1. Paral. 16. 3.
Psal. 104. 1.

428. Cap. XLVII. Quid, quæ varia, & ubi sunt monstra?

hæc Agathonia canticum, quæ sola argumenti suavitatem permul-
ceat; sed utiliter iucundam disputationem propinabit.

II.

Monstrum autem Grammaticis, quod aliquid significando monstraret, dictum, et si aliqui inter animantia, sive ho-
mines, sive bruta, Portentum verò in rebus inanimatis dunta-
xat aiunt reperiri; parum tamen referr, de vtris id nomen
vsurpes. Potest enim æquè aliquid in cælo, elementis, lapi-
dibus aut metallis monstrari, ac in hominibus aut brutis por-
tendi. Est igitur Monstrum vniuersim aliquid prater naturam
editum, aut procreatuum: vel, vt in scholis loquuntur, est effectum
naturæ, qui deniat à recta consuetâ secundum speciem, dispositio-
ne. Itaque quod magis deuiat, magis est monstrum; & prodigii
mensura, est erroris magnitudo. Sic

Iuuenal. Sa-
tyr. 2.

Scilicet horreores, maioraq; monstra putares,
Si mulier vitulum, vel si bos ederet agnum.

Herodot. I. 1.

Sic monstrum dictum est, quando Meles Sardum rex sustulit
ex pellice leonem, homo illius parens, qui filius esse non po-
tuit. Quamuis enim neque vitulus alioqui, neque agnus, ne-
que leo est monstrum, si primum vacca, alterum ouis, tertium
leæna pariat; partus tamen isti, quando à progenitoribus suis
in totum discrepant, in totum sunt monstra, quia in totum du-
ciant à recta consuetâq; secundum speciem, dispositione. Ne autem
in naturæ historia, Poëtica duntaxat autoritate, aut exemplo

conficto nisi videamus, testantur sive digni scriptores, aliquid
Isidor. lib. II. simile eueniisse. Nam ex muliere vitulum natum affirmatil.
Origin. Ni- dorus. Idem affirmant alij factum apud Iudeos. Fertur enim,
ceph. I. 2. c. 4. paulo ante Hierosolymitanæ ciuitatis euersionem, bos agnum,
hist. Eccl. & Ioseph. lib. 7. pro maximo utique monstro habitum, peperisse. Quanquam
de bell. Ind. autem res ita se habeat, vulgo tamen magis monstrum esse pu-
cap. 12. tantur, quæ non in totum, sed in partibus solum diuersarum
naturarum mixturâ à specie dearrant, vt puer capite arietino,

Aristot. lib. 4. vitulus humano, ouis bubulo, equus asinino, nati, teste Ari-
de generat. stotele; & Arimaspi, qui, ritu Cyclopis Homerici, unum oculum in fronte gerunt; itemque qui sine ceruicibus oculos ha-
animal. c. 3. lib. 9. cap. 4. bent in humeris, vt recenset Gellius; & qui caninis capitibus,
A Gellius Vide & Plin. pro humana voce, latratum edunt; aut qui magis sunt vari-
noct. Attic. gati